

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до семінарських занять з дисципліни
«Системний аналіз інформаційної діяльності»

для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»
за ОПП «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»
(для всіх форм навчання)

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри
господарсько-правових та
суспільно-політичних дисциплін
СНУ ім. В. Даля
Протокол № 5 від 27.12.2024

Київ 2025

УДК 303.732.4:004:007(072)

Методичні вказівки до семінарських занять з дисципліни «Системний аналіз інформаційної діяльності» (для студентів спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа») за ОПІ «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» (для всіх форм навчання) / укладач: М.О. Петренко. – Київ : Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2025. – 17 с.

У методичних вказівках висвітлено всі теми, що виносяться на семінарські заняття. Видання містить план семінарського заняття, контрольні питання, список рекомендованої літератури та практичні завдання.

Укладач

М.О. Петренко, ст. викл.

Відпов. за випуск

Л.І. Павлова, доц.

Рецензент

О.В. Прокопенко, доц.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 1

Тема: Основні поняття системного аналізу

План

1. Причини та фактори становлення системного аналізу як універсальної наукової категорії.
2. Риси системного дослідника.
3. Понятійний апарат.
4. Місце та роль системної методології у пізнанні природи та суспільства.

Практичне завдання

Кожному здобувачу вищої освіти ввести до глосарію дисципліни основні поняття даної теми: система, системний аналіз, системний підхід, декомпозиція, дерево цілей тощо. Необхідно вказати у дужках прізвище та ініціали автора поняття.

Контрольні запитання

1. Назвіть причини, що обумовили становлення системного аналізу як універсальної наукової категорії.
2. Які фактори вплинули на становлення системного аналізу?
3. Визначить найважливіші риси системного дослідника.
4. Які основні поняття входять до понятійного апарату системного аналізу?
5. У чому полягає особливість системного аналізу?
6. Чому застосування системного підходу можна розглядати як необхідну умову цілеспрямованої діяльності сучасної людини?

Література

1. Варенко В. М. Системний аналіз інформаційних процесів : навч. посіб. / В. М. Варенко, І. В. Братусь, В. С. Дорошенко, Ю. Б. Смольніков, В. О. Юрченко. – К. : Університет «Україна», 2013. – 203 с. URL: http://nbuviar.gov.ua/images/nak_mon_partneriv/SA.pdf
2. Дивак М.П. Системний аналіз : метод. посіб. – Тернопіль, 2004. – 136 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/jspui/bitstream/316497/627/1/%D0%A1%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%B0%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B7.pdf>
3. Тарнавська Т.В. Генеза поняття «система»: історичний огляд / Т.В. Тарнавська // Духовність особистості: методологія, теорія і практика. – 2011. – № 6 (47) URL: [irbis-nbuv.gov.ua > cgi-bin > irbis_nbuv > cgiirbis_64 > domtp_2011_6_18](http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64_domtp_2011_6_18)

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 2

Тема: Сутність, минуле та сьогодення інформаційної діяльності.

План

1. Поняття про інформаційну діяльність
2. Науково-інформаційна діяльність як різновид інформаційної діяльності
3. Еволюційні та революційні зміни у розвитку інформаційної діяльності.
4. Перспективи розвитку інформаційної діяльності.

Контрольні запитання

1. Як визначалося у Законі України “Про інформацію” від 02.11.92 поняття «інформаційна діяльність»?
2. Хто є спеціальними суб’єктами інформаційної діяльності?
3. Які основні види інформаційної діяльності?
4. Що передбачає ефективне проведення інформаційної діяльності?
5. Як трактується науково-інформаційна діяльність і чим вона відрізняється від інформаційної діяльності?
6. Яка основна мета науково-інформаційної діяльності?
7. Чим обумовлені революційні зміни у розвитку інформаційної діяльності?
8. Які перспективи розвитку інформаційної діяльності?

Література

1. Про інформацію : Закон України // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1992. – № 48. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/t265700>
2. Про науково-технічну інформацію : Закон України від 25 черв. 1993 р. № 3322-ХІІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3322-12#Text>
3. Дорогих С.О. Сутність та визначення понять «інформаційна діяльність» та «інформаційна діяльність органів влади» // Інформація і право. 2013. – № 3(9). – С. 74 – 82.
4. Колечкіна Л. М. Системний аналіз інформаційної діяльності : навч.-метод. посіб. для самостійного вивчення дисципліни студентами напряму підготовки 6.020105 «Документознавство та інформаційна діяльність» за КМСОНП ПУЕТ / Колечкіна Л. М., Литвиненко Ю. О., Двірна О. А. – Полтава : ПУЕТ, 2013. – 149 с.
4. Кулицький С.П. Основи організації інформаційної діяльності у сфері управління : навч. посіб. / С.П. Кулицький– К. : МАУП, 2002. – С.16 -19.
5. Правове забезпечення інформаційної діяльності в Україні ; за заг. ред. Ю.С. Шемшученка, І.С. Чижа. – К. : ТОВ “Видавництво “Юридична думка”, 2006. – 184 с.

ЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 3

Системний аналіз як специфічний різновид системної діяльності

План

1. Необхідність комплексного дослідження і моделювання інформаційних процесів на засадах системного аналізу.
2. Основні переваги системного підходу при дослідженні складних інформаційних об'єктів.
3. Прогностичне бачення системності і системного підходу.

Контрольні запитання

1. Яким є результат взаємодії людини із навколишнім світом?
2. Чим обумовлюється необхідність системної методології?
3. Якими є базисні поняття теорії систем?
4. У чому полягає мета системного аналізу?
5. У чому полягає різниця між трактуванням системного підходу у повсякденному та філософському використанні?
6. У яких видах діяльності знаходить застосування системність?
7. Чому системність має виняткове значення у прогнозуванні розвитку систем і процесів?

Література

1. Варенко В. М. Системний аналіз інформаційних процесів : навч. посіб. / В. М. Варенко, І. В. Братусь, В. С. Дорошенко, Ю. Б. Смольніков, В. О. Юрченко. – К. : Університет “Україна”, 2013. – С.65-84. URL: http://nbuviar.gov.ua/images/nak_mon_partneriv/SA.pdf
2. Сурмин Ю.П. Теория систем и системный анализ : учеб. пособ. / Ю.П. Сурмин. — К. : МАУП, 2003. — С.132-157.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 4

Тема: Виникнення і становлення системного підходу

План

1. Сутність та основні характеристики системності.
2. Основні етапи розвитку системних ідей.
3. Предмет і принципи загальної теорії систем.
4. Аналіз основних визначень поняття «система».
5. Категоріальний апарат теорії систем.

Контрольні запитання

1. Які змісти укладаються у поняття «системність»?
2. Які специфічні функції виконує системний підхід?
3. Чим обумовлена криза системності?
4. Чому не можна вважати тотожними поняття «системний підхід» і «системний аналіз»?
5. Які етапи пройшли системні ідеї?
6. Назвіть джерела формування системних ідей?
7. Охарактеризуйте фактори практичного життя, що впливали на формування системного ставлення до дійсності?
8. Які два напрями виділяють у загальній теорії систем?
9. Назвіть принципи загальної теорії систем?
10. Що таке системний аналіз?
11. На які постулати спирається загальна теорія систем?
12. Що доводить аналіз вживання поняття «система»?
13. Якими протилежними властивостями володіє поняття «система»?
14. Назвіть найважливіші властивості системи.
15. Які базисні категорії системи?
16. Чому категорії системного підходу перебувають у постійному розвитку?

Практичне завдання

Кожному здобувачу вищої освіти ввести до глосарію дисципліни основні поняття, що належать до категоріального апарату теорії систем. У дужках після визначення вказати прізвище та ініціали автора поняття.

Література

1. Варенко В. М. Системний аналіз інформаційних процесів : навч. посіб. / В. М. Варенко, І. В. Братусь, В. С. Дорошенко, Ю. Б. Смольніков, В. О. Юрченко. – К. : Університет “Україна”, 2013. URL: http://nbuviar.gov.ua/images/nak_mon_partneriv/SA.pdf
2. Дивак М.П. Системний аналіз : метод. посіб. /М.П. Дивак. – Тернопіль, 2004. – 136 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/jspui/bitstream/316497/627/1/%D0%A1%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%B0%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B7.pdf>
3. Сурмин Ю.П. Теория систем и системный анализ : учеб. пособ. / Ю.П. Сурмин. — К. : МАУП, 2003. URL: https://maup.com.ua/ua/navchannya-u-maup/library/pidruchniki/sociologiya1/teoriya_sistem_i_sistemnyy_analiz-6.html

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 5

Тема: Класифікація систем

План

1. Проблема класифікації і типології систем.
2. Сутнісна класифікація систем.
3. Структура систем.
4. Проблема організації системи.

Контрольні запитання

1. За якими ознаками здійснюється класифікація систем?
2. Яке значення має класифікація систем для вивчення даного навчального предмета?
3. Які абсолютні сторони класифікації систем?
4. У чому полягає відносність класифікації?
5. Як Ви розумієте поняття принципи класифікації?
6. Що розуміють під ієрархічною системою класифікації?
7. Як класифікують системи залежно від того, з чого вони створені?
8. Як класифікують системи за походженням?
9. Які труднощі визначення цілей систем штучного походження?
10. Які труднощі визначення цілей систем природного походження?
11. Як визначити об'єктивні цілі системи?
12. Чому виникає потреба класифікувати системи за ступенем зв'язку з навколишнім середовищем?

Література

1. Основи теорії систем і системного аналізу: навч. посіб. /К.О. Сорока. – Харків : ХНАМГ, 2004. – 291 с.
https://eprints.kname.edu.ua/10895/1/%D0%A1%D0%B8%D1%81%D0%90%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D0%B8%D0%B7_1_8%D0%BD.pdf
2. Сурмин Ю.П. Теория систем и системный анализ : учеб. пособ. / Ю.П. Сурмин. — К. : МАУП, 2003. URL: https://maup.com.ua/ua/navchannya-u-maup/library/pidruchniki/sociologiya1/teoriya_sistem_i_sistemnyy_analiz-6.html

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 6

Тема: Функціонування системи

План

1. Характеристика основних різновидів функцій системи (внутрішні, зовнішні).

2. Проблеми ефективного функціонування системи.
3. Взаємодія системи і середовища.
4. Основні етапи життєвого циклу системи.
5. Характеристики складних систем

Контрольні запитання

1. Що звичайно розуміють під функцією системи?
2. Сформулюйте ключове положення теорії систем, що створює умови для так званого структурно-функціонального аналізу.
3. Чим обумовлюється наявність внутрішніх й зовнішніх функцій будь-якої системи?
4. Які є зовнішні функції системи?
5. Що варто розуміти під внутрішньою функцією?
6. Назвіть найбільш складні проблеми системи.
7. Охарактеризуйте внесок Н. Лумана у розуміння природи середовища.
8. Якими характеристиками володіє середовище?
9. Як визначаються межі системи?
10. Які фактори випробовує на себе система?
11. Назвіть найбільш важливі ознаки розуміння природи розвитку.
12. Що таке саморозвиток системи і які його механізми?
13. Які існують підходи до розуміння складних систем?
14. Чи вирішена проблема класифікації складних систем?

Література

1. Варенко В. М. Системний аналіз інформаційних процесів : навч. посіб. / В. М. Варенко, І. В. Братусь, В. С. Дорошенко, Ю. Б. Смольников, В. О. Юрченко. — К. : Університет «Україна», 2013. — С.65-84. URL: http://nbuviar.gov.ua/images/nak_mon_partneriv/SA.pdf
2. Сурмин Ю.П. Теория систем и системный анализ : учеб. пособ. / Ю.П. Сурмин. — К. : МАУП, 2003. URL: https://maup.com.ua/ua/navchannya-u-maup/library/pidruchniki/sociologiya1/teoriya_sistem_i_sistemnyy_analiz-6.html

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 7

Тема: Методологія системного аналізу

План

1. Принципи системного аналізу та їх характеристика.
2. Характеристика основних підходів у системному аналізі.
3. Методи системного аналізу.
4. Системні теорії, їх автори і їх характеристика.

Контрольні запитання

1. Назвіть найважливіші принципи системного аналізу.
2. Порівняйте системний та структурно-функціональний підходи.
3. За допомогою якого підходу можливий реалістичний аналіз системи?
4. Який підхід дає можливість максимально точно визначити проблему?
5. Які підстави класифікації методів системного аналізу пропонує використовувати Ю.П. Сурмін?
6. У чому сутність методу дерева цілей?
7. Коли доцільно використовувати метод експертних оцінок?
8. З якою метою був розроблений метод Делфі?
9. Назвіть найбільш важливі системні теорії та їх авторів.

Література

1. Варенко В. М. Системний аналіз інформаційних процесів : навч. посіб. / В. М. Варенко, І. В. Братусь, В. С. Дорошенко, Ю. Б. Смольніков, В. О. Юрченко. – К. : Університет «Україна», 2013. – С.85-89. URL: http://nbuv.gov.ua/images/nak_mon_partneriv/SA.pdf
2. Сурмін Ю.П. Теория систем и системный анализ : учеб. пособ. / Ю.П. Сурмін. — К. : МАУП, 2003. URL: https://maup.com.ua/ua/navchannya-u-maup/library/pidruchniki/sociologiya1/teoriya_sistem_i_sistemnyy_analiz-6.html

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 8

Тема: Структура і етапи системного аналізу

План

1. Структура системного аналізу.
2. Технології системного аналізу
3. Етапи системного аналізу, їх послідовність і зміст

Контрольні запитання

1. Назвіть варіанти розуміння сутності системного аналізу.
2. Які складові виділяють у структурі загального системного аналізу?
3. Які етапи системного аналізу виділяються науковцями?
4. Що, на думку Ю. Сурміна, являє технологія системного аналізу?
5. Що виступає об'єктом та предметом системного аналізу?

Література

1. Варенко В. М. Системний аналіз інформаційних процесів : навч. посіб. / В. М. Варенко, І. В. Братусь, В. С. Дорошенко, Ю. Б. Смольніков,

В. О. Юрченко. – К. : Університет «Україна», 2013. – С.90-97. URL: http://nbuviar.gov.ua/images/nak_mon_partneriv/SA.pdf

2. Грецька Г. М. Конспект лекцій з курсу «Теорія систем і системний аналіз» / Г. М. Грецька ; ХНАМГ. – Х. : ХНАМГ, 2011. URL: <https://eprints.kname.edu.ua/24841/1/2010%20%D0%BF%D0%B5%D1%87.%20137%D0%BB%20%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%81%D0%BF%D0%B5%D0%BA%D1%82%20%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D0%B9%20%D0%A2%D0%A1%D1%96%D0%A1%D0%90.pdf>

3. Етапи системного аналізу. URL: <https://lib.chmnu.edu.ua/pdf/posibnuku/199/14.pdf>

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 9

Тема: Модель та моделювання: загальні відомості

План

1. Поняття про модель та моделювання.
2. Модель «чорного ящика».
3. Аналіз і синтез систем.
4. Декомпозиція і агрегування.
5. Побудова «дерева цілей».

Контрольні запитання

1. З якою метою будується модель?
2. Чому спрощеність моделей є неминучою?
3. З яких основних етапів складається процес побудови моделі?
4. Чим відрізняється мікроскопічне дослідження від макроскопічного?
5. Охарактеризуйте сутність моделі «чорного ящика».
6. Визначить етапи аналізу та синтезу систем.
7. У чому особливість декомпозиції та агрегації?
8. Чому «дерево цілей» можна визначити, як «цільовий каркас» організації, явища чи діяльності?
9. У чому полягає основна ідея щодо побудови «дерева цілей»?
10. Скільки і які рівні має «дерево цілей»?
11. Назвіть вимоги до побудови «дерева цілей».

Література

1. Варенко В. М. Системний аналіз інформаційних процесів : навч. посіб. / В. М. Варенко, І. В. Братусь, В. С. Дорошенко, Ю. Б. Смольников, В. О. Юрченко. – К. : Університет «Україна», 2013. – С.98-106. URL: http://nbuviar.gov.ua/images/nak_mon_partneriv/SA.pdf

2. Моделювання. Основні поняття. Види моделей, їх класифікація. Вимоги до моделей. URL: https://pns.hneu.edu.ua/pluginfile.php/293321/mod_resource/content/2/%D0%A2%D0%B5%D0%BC%D0%B0%2016.pdf

3. Теорія систем і системний аналіз : конспект лекцій /укладач С. В. Соколов. – Суми : Сумський державний університет, 2020. – 171 с. URL: <https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi78/0058600.pdf>

Семінарське ЗАНЯТТЯ № 10

Тема: Методи моделювання систем

План

1. Класифікація моделей.
2. Етапи побудови математичної моделі.
3. Специфіка кібернетичного моделювання.

Контрольні запитання

1. Чим «чорний ящик» відрізняється від «сірого ящика»?
2. Як здійснюється групування за В. Штоффом?
3. Які зрізи класифікації моделі за Ю. Сурміним?
4. Як класифікує моделі Ю. Сурмін за роллю у пізнанні?
5. Чим вирізняється математичне моделювання системи?
6. Назвіть етапи математичного моделювання згідно погляду Ю. Сурміна?
7. Що таке формалізація?
8. У чому особливість формалізації?
9. Які існують способи роботи з моделлю?
10. Які складові механізму обміну сигналами?
11. У чому основна заслуга Н. Вінера щодо визначення ролі інформації?
12. Яким вимогам має задовольняти кібернетична система?
13. Чим обумовлений інформаційний характер кібернетичної системи?
14. Які проблеми кібернетичної системи?

Література

1. Варенко В. М. Системний аналіз інформаційних процесів : навч. посіб. / В. М. Варенко, І. В. Братусь, В. С. Дорошенко, Ю. Б. Смольніков, В. О. Юрченко. – К. : Університет «Україна», 2013. – С.107-114. URL: http://nbuviap.gov.ua/images/nak_mon_partneriv/SA.pdf

2. Сурмин Ю.П. Теория систем и системный анализ : учеб. пособ. / Ю.П. Сурмин. — К. : МАУП, 2003. URL: https://maup.com.ua/ua/navchannya-u-maup/library/pidruchniki/sociologiya1/teoriya_sistem_i_sistemnyu_analiz-6.html

3. Теорія систем і системний аналіз : конспект лекцій /укладач С. В. Соколов. – Суми : Сумський державний університет, 2020. – 171 с. URL: <https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi78/0058600.pdf>

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 11

Тема: Системна методологія дослідження інформаційних процесів

План

1. Інформаційний підхід як методологія.
2. Особливості інформаційних систем і процесів.
3. Системне бачення інформаційних процесів.
4. Інформаційна інфраструктура з точки зору системного аналізу.
5. Синергетичний підхід до дослідження інформаційних систем.

Контрольні запитання

1. У чому полягає сутність інформаційного підходу?
2. Назвіть принципи інформаційності.
3. Яке місце посідає людина в інформаційній картині світу?
4. У чому полягає сутність вузького значення інформаційного підходу?
5. Які компоненти інформаційної системи?
6. Назвіть типи інформаційних систем?
7. На якому рівні використовується система обробки даних (EDP)?
8. Які функції автоматизує корпоративна ІС?
9. Які компоненти СППР?
10. Охарактеризуйте вид забезпечення ІС.
11. Назвіть типові недоліки інформаційного забезпечення.
12. У чому полягають основні ідеї методології побудови БД?
13. Що таке інформаційна інфраструктура?
14. Які тенденції розвитку інформаційних технологій у промислово розвинутих країнах?
15. Які фактори впливають на майбутнє ІТ?
16. У чому полягає сутність синергетичного підходу щодо дослідження інформаційних систем?
17. Що необхідно для ефективного використання синергетичного підходу?

Література

1. Варенко В. М. Системний аналіз інформаційних процесів : навч. посіб. / В. М. Варенко, І. В. Братусь, В. С. Дорошенко, Ю. Б. Смольніков, В. О. Юрченко. – К. : Університет «Україна», 2013. – С.115-129. URL: http://nbuviar.gov.ua/images/nak_mon_partneriv/SA.pdf

2. Прокопенко Т.О. Теорії систем і системний аналіз : навч. посіб. /Т.О. Прокопенко ; М-во освіти і науки України ; Черкас.держ.-техн. у-т. – Черкаси : ЧДТУ, 2019. – 139 с. URL: https://er.chdtu.edu.ua/bitstream/ChSTU/986/1/%D0%A2%D0%A1%D0%86%D0%A1%D0%90_%D0%9D%D0%9F_%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%BA%D0%BE%D0%BF%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE.pdf

3. Синергетика URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D0%B8%D0%BD%D0%B5%D1%80%D0%B3%D0%B5%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0>

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 12

Тема: Системний аналіз організацій

План

1. Модель організації як відкритої системи.
2. Системний аналіз організації.
3. Інформаційно-аналітичне забезпечення управління організацією.

Контрольні запитання

1. Назвіть головні параметри організації
2. Охарактеризуйте модель організації як відкритої системи.
3. Які особливості має враховувати організація як відкрита система?
4. Які фактори визначають необхідність постійного вдосконалення й адаптації організації?
5. Які переваги загальної теорії систем?
6. У чому сутність стратегічної інформації?
7. З якою метою використовують базу стратегічних даних?
8. Назвіть підсистеми БСД.
9. У чому переваги та недоліки централізованої системи і її відмінність від децентралізованої?

Література

1. Варенко В. М. Системний аналіз інформаційних процесів : навч. посіб. / В. М. Варенко, І. В. Братусь, В. С. Дорошенко, Ю. Б. Смольніков, В. О. Юрченко. – К. : Університет «Україна», 2013. – С.130-139. URL: http://nbuviar.gov.ua/images/nak_mon_partneriv/SA.pdf

2. Кононенко Ж. Інформаційно-аналітичне забезпечення в системі управління підприємством / Ж. Кононенко, Ю. Грибовська, Г. Карнаухова // Економіка та суспільство. – 2023. – № 47. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2167>

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 13

Тема: Види цілей організації. Застосування системного підходу в управлінні

План

1. Цілі організації, їх класифікація.
2. Внутрішнє середовище організації.
3. Зовнішнє середовище організації.
4. Загальні принципи управління.
5. Функції управління.
6. Аналіз структур та ієрархій управління.

Контрольні запитання

1. Які складові організації як соціального інституту?
2. Які спільні риси організацій?
3. Охарактеризуйте види цілей організації.
4. Назвіть типи організаційних структур.
5. У чому особливість матричної організаційної структури?
6. Що таке аналіз «стратегічного рівня» підприємства?
7. Які ключові фактори конкурентноспроможності?
8. У чому сутність виробничого потенціалу?
9. Назвіть три основних підходи до визначення виробничого потенціалу.
10. Які показники можна використати для аналізу внутрішнього середовища підприємства чи організації?
11. За якими групами класифікують фактори зовнішнього середовища?
12. За допомогою яких груп чинників може бути визначений загальний стан зовнішнього середовища?
13. Охарактеризуйте систему принципів формування організаційних структур управління.
14. З яких функцій складається процес управління?
15. Які класи організаційних структур управління виробництвом виділяє теорія менеджменту?

Література

1. Варенко В. М. Системний аналіз інформаційних процесів : навч. посіб. / В. М. Варенко, І. В. Братусь, В. С. Дорошенко, Ю. Б. Смольніков, В. О. Юрченко. – К. : Університет «Україна», 2013. – С.140-167. URL: http://nbuviar.gov.ua/images/nak_mon_partneriv/SA.pdf

2. Немченко А.Б. Методологія системного підходу в управління організацією // Наукові записки Центральноукраїнського національного технічного університету. 2010. – Вип.10. ч.1 URL: <https://dspace.kntu.kr.ua/server/api/core/bitstreams/882a0431-00db-4264-a35d-c5a81aa9f954/content>.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 14

Тема: Системний аналіз у процесі прийняття рішень

План

1. Процеси прийняття управлінських рішень.
2. Виявлення цілей та шляхів їх досягнення за допомогою системного підходу.
3. Сутність стратегічного планування.
4. Управління продуктивністю.
5. Поняття управлінського рішення.
6. Системний підхід як методологія обґрунтування рішень.

Контрольні запитання

1. Що розуміють під поняттям «управлінське рішення»?
2. Коли виникає потреба у прийнятті рішення?
3. Які вимоги забезпечують успішність рішення?
4. Які передумови розроблення ефективного управлінського рішення?
5. Якою є мета системного аналізу в управлінні?
6. Що включає процес аналізу?
7. Назвіть елементи аналізу.
8. Які принципами визначається процедура системного аналізу?
9. З якою метою використовуються математичні «операційні» моделі в управлінні?
10. Що є основою застосування системного підходу до управління?
11. Як має вирішуватися проблема застосування оптимальної, універсальної технології по прийняттю рішень?

Література

1. Варенко В. М. Системний аналіз інформаційних процесів : навч. посіб. / В. М. Варенко, І. В. Братусь, В. С. Дорошенко, Ю. Б. Смольніков,

В. О. Юрченко. – К. : Університет “Україна”, 2013. – С.168-194. URL: http://nbuviar.gov.ua/images/nak_mon_partneriv/SA.pdf.

2. Морозова М.Е. Стратегічне планування. Поняття і етапи стратегічного планування /М.Е. Морозова // Virtus . – 2019. - № 35. – С. 267–270. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/718325/1/%D0%9C%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%BE%D0%B2%D0%B0_%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%8F_.pdf

3. Рилєєв С.В. Теоретико-методологічні аспекти системного аналізу /С.В. Рилєєв, І.І, Дрінь // Економічний форум. – 2014. – № 2. – С. 247-256. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecfor_2014_2_43.

4. Щедріна О.І. Системний аналіз як інструмент прийняття управлінських рішень в бізнесі /О.І. Щедріна // Моделювання та інформаційні системи в економіці – 2020. – 99. URL: https://kneu.edu.ua/userfiles/zb_mise/99/15.pdf

Навчальне видання

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до семінарських занять**

з дисципліни «Системний аналіз інформаційної діяльності»

*(для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності
029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»)*

(Електронне видання)

Укладач
Петренко Максим Олегович

Редактор

Техн. редактор М.О. Петренко

Оригінал-макет М.О. Петренко

Підписано до друку _____
Формат 60x84¹/₁₆. Папір типограф. Гарнітура Times.
Друк офсетний. Умов. друк. арк. №. Облік. вид. арк. _____.
Тираж ___ екз. Вид. № _____. Замов. № _____. Ціна договірна.

Видавництво Східноукраїнського національного університету
імені Володимира Даля

Адреса видавництва: вул. Іоанна Павла II, 17
Тел.+38(050)218 04 78, факс (06452) 4 03 42
e-mail: vidavnictvoSNU.ua@gmail.com